

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ AÇIK ERİŞİM POLİTİKASI

Gerekeçe

“Açık Erişim”, kamu kaynaklarıyla desteklenen araştırmalardan üretilen yayınlara erişimde standart bir yöntem olarak kabul edilmektedir. Kullanıcılar bilimsel yayınların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık internet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmektedirler. Yayınların tam metinleri okunabilir, indirilebilir, kopyalanabilir, dağıtılabilir, yazdırılabilir, aranabilir veya bu makalelerin tam metinlerine bağlantı verilebilir, dizinlemek için taranabilir, bir yazılıma veri olarak aktarılabilir ya da her türlü yasal amaç için kullanılabilir. Bilimsel yayınların tam bir sürümü açık erişime, sınırsız dağıtım, birlikte çalışabilirliğe ve uzun dönemli arşivlemeye olanak sağlamak için en azından bir çevrimiçi arşivde depolanabilir. Açık erişim, bilimsel bilgiye erişimde yasal, ticari ve teknolojik engelleri kaldırarak araştırma sürecini daha etkili, araştırma sonuçlarını daha görünür hale getirmektedir.

Bu bağlamda, İstanbul Kültür Üniversitesi’nde basılı ve elektronik ortamda üretilmekte olan akademik çalışmaların, (Bilimsel makale, kitap, kitap bölümleri, tez, proje raporu, konferans bildiri metinleri, sunumlar, teknik dokümanlar, veri setleri, afiş, video kaydı vb.) bir araya toplanması, derlenmesi ve korunmasının sağlanması için ulusal ve uluslararası Açık Erişim standartlarına uygun bir Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi kurmak.

Amaç

İstanbul Kültür Üniversitesi Açık Erişim Politikası, İstanbul Kültür Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen akademik çalışmaların erişilebilirliğini, görünürlüğünü, kullanımını ve etkisini arttırmak; araştırmalardan üretilen yayınları daha etkin yönetebilmek ve İstanbul Kültür Üniversitesi’nce doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen araştırmalardan üretilen yayınlara serbestçe erişimi desteklemek amacıyla geliştirilmiştir.

Tanımlar

Açık Erişim: Araştırmacıların, bilimsel yayınlarının tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık internet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmelerini ifade eder.

Akademik Çalışmalar: İstanbul Kültür Üniversitesi mensuplarının araştırmalarını, aldıkları fonlar ve yaratıcı faaliyetleri sonucu ortaya çıkan tüm akademik (Bilimsel makale, kitap, kitap bölümleri, tez, proje raporu, konferans bildiri metinleri, sunumlar, teknik dokümanlar, veri setleri, afiş, video kaydı vb.) çalışmalarını ifade eder.

Ambargo: Araştırma sonuçlarının belli bir süre (6 – 12 ay) erişime kapalı tutulmasını ifade eder.

İstanbul Kültür Üniversitesi Mensubu: İstanbul Kültür Üniversitesi akademik ve idari personelini ve öğrencilerini ifade eder.

Kurumsal Akademik Arşiv: İstanbul Kültür Üniversitesi’nde üretilen akademik çalışmaların arşivlenerek açık erişime sunulduğu sistemi ifade eder.

Kurumsal Akademik Arşiv Danışma Kurulu: İstanbul Kültür Üniversitesi Açık Erişim Politikasının oluşturulması ve yürütülmesinden sorumlu kurul, Bir Rektör Yardımcısı ile, Kütüphane, Fakülte, Enstitü ve Meslek Yüksek Okullarının her birinin birer temsilcilerinden oluşur.

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.

Uygulama Esasları

1. Açık Erişim Politikasının alanına giren akademik çalışmalar, bilimsel makale, kitap, kitap bölümleri, tez, proje raporu, konferans bildiri metinleri, sunumlar, teknik dokümanlar, veri setleri, afiş, video kaydı vb. çıktıları içerir.
2. İlk maddede tanımlanan tüm akademik çalışmaların üst verileri (başlık, yazarlar, kurumsal bağlantı, makaleyi kabul eden derginin adı, vs.) **İstanbul Kültür Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşivinde** depolanır.
3. İstanbul Kültür Üniversitesi mensuplarının, dergi makalelerinin ve yayımlanmış konferans bildirilerinin elektronik kopyaları, yayına kabul edildikten sonra en geç bir ay içinde **İstanbul Kültür Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşivinde** depolanır. Bu madde 1 Ocak 2010'dan sonraki yayınları kapsar.
4. Bir akademik çalışmanın ve üst verilerinin **İstanbul Kültür Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşivinde** depolanmasından ve bu akademik çalışmaya erişim koşullarının tanımlanmasından (açık erişim, ambargolu açık erişim, sınırlı erişim) İstanbul Kültür Üniversitesi mensubu olan ilk yazar sorumludur. Çalışmalar, depolanmaları sırasında ya da daha sonra mümkün olan en kısa zamanda erişime açılır.
5. **01 Ocak 2016** tarihinden itibaren Üniversitenin resmi raporlarında (örneğin, yıllık faaliyet raporları) ve öğretim elemanlarının performanslarını ölçmek ve değerlendirmek (atama, yükseltme, araştırma destek başvuruları) amacıyla kullanılan yayın listelerinde ve özgeçmişlerinde sadece **İstanbul Kültür Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşivinde** olan ve yukarıdaki kurallara göre depolanan yayınlar dikkate alınır.
6. **İstanbul Kültür Üniversitesi**, mensuplarını,
 - a) mümkünse yayınlarının telif haklarını açık erişime uygun olacak şekilde saklı tutmaya;
 - b) akademik çalışmalarını, yayın yıllarına bakılmaksızın **İstanbul Kültür Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşivinde** depolamaya;
 - c) yayım koşulları izin verir vermez çalışmalarının tam metinlerini **İstanbul Kültür Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşivi** aracılığıyla açık erişime sunmayateşvik eder. Yayınların depolanma politikası yazarların yayıncı tercihini ve yayın mecrasını hiçbir şekilde sınırlamaz.
7. İstanbul Kültür Üniversitesi, depolamayı kolaylaştırmak, arşivin kullanımı için araştırmacıları eğitmek, telif hakları hakkında bilgi sağlamak, veri yönetim planlarını incelemek ve koruma planı geliştirmek için araştırmacılara destek olur.
8. İstanbul Kültür Üniversitesi mensupları, yayınlarının tam metinlerini nedenlerini (örneğin, patent alma, ulusal güvenlik vb. gibi) üniversitenin Kurumsal Akademik Arşiv Danışma Kurulu'na belgelemek kaydıyla bir süreliğine İstanbul Kültür Üniversitesi Kurumsal Arşivi aracılığıyla açmaktan muaf tutulabilirler.
9. Kurumsal arşivin kurulmasından ve yönetiminden **İstanbul Kültür Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı** sorumludur.
10. İstanbul Kültür Üniversitesi Bilgi Sistemleri Teknolojileri Daire Başkanlığı, Kurumsal Akademik Arşiv sisteminin kuruluşu, güncellenmesi, yedeklenmesi ve Yükseköğretim Açık Arşiv Sistemine açık erişim standartlarında veri aktarılması süreçlerini koordine eder.
11. Kurumsal Akademik Arşiv Danışma Kurulu, bu politikanın yürürlüğe girmesini takip eden ilk üç yıl içerisinde her altı ayda bir, bu üç yılın sonunda takip eden dönemde ise her yıl politikayı değerlendirir, gerekli gördüğü hallerde politikayı revize eder. Öneri ve görüşlerini İstanbul Kültür Üniversitesi Rektörlüğü'ne sunar.
12. İstanbul Kültür Üniversitesi Açık Erişim Politikasının uygulanması, Rektör tarafından yürütülür.

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.